

NAGY ZOLTÁN MIHÁLY

BÁLINT BÓLINT

1

A házasságkötés ceremóniáját rövid időre megakasztja a szokásához meghatódottságában is ragaszkodó vőlegény: az anyakönyvvezető és a pap előtt *biccenással* jelzi házasodási szándékát, és csak a menyasszony szemrehányóan biztató tekintetére mondja ki hangosan az igent.

A násznép mindkét helyszínen jót derül a jeleneten, ám a menyasszony egyik nőrokona gúnyosan fintorogva megjegyzi:

– Bikfic ez a vőlegény!

– Szent igaz – sziszegi a vőlegény keresztanyja. – De épp ezért tudta megfogni magának a keresztlányod!

– Mi bajod Borcsával? Szép is, dolgos is, hozománya is van...

– Pompás hozomány, mondhatom: egy gyerek a hasában, akit nem a keresztfiam csinált!

– Vállalta, hogy az övé!

– Na persze, mert bikfic...

2

Hosszú az út a lakodalmas házig, a násznép zeneszóval, nótázva vonul végig a fél falun. Az utca két oldalán bémészkodók sokasága. Mihamar elfogy az útszéli kínálásra szánt ital és sütemény, nem jut mindenkinek. A pórul jártak méltatlankodnak:

– Még ilyen! Miért nem hoztak magukkal eleget?

– Érjük be semmivel?

– Hogyhogy semmivel? Nézd csak, milyen büszkén lépeget a menyasszony. Ő vezeti a vőlegényt... Ez neked semmi?

– Ugyan! Bálintot könnyű vezetni. Ő arra is csak bólintana, ha akasztani vinnék...

– Ez majdnem olyan. Szegény fiú! Ha tudná, hogy most dugja hurokba a fejét...

– Mi lesz, ha megtudja?

– Mi lenne? Rábólint...

- Vagy kitör belőle a fenevad. Nem tudhatjuk, mi lakozik benne!
- Hát igen – hamu alatt izzik a parázs...
- Nem hiszem. Ebben a fiúban sose volt tűz!
- Ne félj, Borcsa előbb-utóbb fellobbantja a dühét...
- Hm, az lehet. Máris bolondot csinál belőle...
- És nem veszi észre... Látjátok, milyen csillogó szemmel nézi Borcsát? Szereti!
- Most még igen...

3

A menyasszonyos ház udvarán hosszúra nyúlt U alakban elhelyezett asztalok a lakodalmi sátor alatt. Panaszra senkinek sincs oka, a fehér kötényes szakácsasszonyok pazar étkek felszolgálásával serénykednek: húsleves, nagycsiga, pörkölt, sokféle savanyúság, desszert. Tüsténkednek a talpalók is: bárhol fogytán az ital, máris tele palackra cserélik az üreseket.

Csak vőfély nincs, aki mókás rigmusokkal még inkább fokozná a jókedvet. De hát a vőfély már nem divat, amúgy is csak néhány idősebb, kapatos atyafinak hiányzik. A fiatalok más szokásoknak hódolnak. Például a lány- és legénybúcsú új formájának.

Itt is.

Vacsora után Borcsa minden előzetes bejelentés nélkül kocsiba ül és a szomszéd falu presszójába viteti magát. Menyasszonyi ruhájának egyik csücske kilóg az ajtó alatt, árva galambszárnyként verdes.

A vőlegény legkedvesebb haverjával ballag el a helybeli kocsmába.

A vendégsereg csak ámul-bámul. A szókimondóbbak hangot adnak nemtetszésüknek:

- Még ilyet! Miattuk vagyunk itt, ők meg faképnél hagynak bennünket!
- Illik így megalázni a násznépet?
- Dehogy illik. Ez – gyalázat!

Vannak más hangok is:

- Nem ez az első eset, jó pár esküvőn megtörtént már.
- Így igaz, terjed az új szokás.
- És nincs benne semmi kivetnivaló. Hadd búcsúzzanak el fiatalságuk szabadságától kedvük szerint a házasodók!

A vőlegény keresztanyja másképp gondolja. És ami a szíven, kijön a száján. Dúlva-fúlva, csak az illendőség kedvéért félig-meddig lefojtott hangon mondja:

– Láttad, amit én? Hogy kivel kocsikázott el a menyasszony? Győzővel, az egyik régi pasijával! Ehhez mit szólsz?

A menyasszony keresztanyja felcsattan:

– Na és? Győző hivatalos vendég. És már szakítottak!

– Te így fogod fel? Megáll az eszem! Az nem számít, hogy Borcsa pár órával ezelőtt esküdött hűséget Bálintnak? Most meg elmegy a régi pasijával, aki felcsinálta. Egyáltalán: mit keres itt Győző? Miért kellett meghívni?

– Na, hallod! Mégiscsak Borcsa leendő gyerekének az apja...

– Ezt a pimaszságot! És ha megint rámászik Borcsára?

– A két barátnő szeme láttára? Ne beszélj bolondságot!

– Ha akarják, megtalálják a módját...

– Nem fogják akarni. Máskülönb: ha Bálintnak nincs kifogása, neked miért van? Ha mégis rámászik, az ő dolguk. *Jobban* úgyse tudja felcsinálni Borcsát...

A vőlegény keresztanyja szörnyülködve elfordul.

4

Borcsa és Győző a presszó sarokasztalánál ülve várja a felszolgálót. A két barátnő már kaptatos. Más asztalhoz ülnek, kacarászva flörtölnek az iddógáló legényekkel.

Győző két töményt rendel, kísérőnek üdítőt.

– Pedig neked ellenjavallt az állapotod miatt... – babsalyog cinikusan.

Borcsa egy pillanatra elkomorodik.

– Nocsak! Ha a gyereked miatt aggódsz, miért nem vettél el? Szívesebben lettem volna a te feleséged, mint azé a mafláé.

– Jaj, ne kezd újra, amit már rég megdumáltunk. Lásd be: ha rám hallgatsz, ha megszabadulsz a gyerektől, ma is vígan élhetnénk a világunkat. De te inkább férjül vetted Bálintot, és ezzel más helyzetbe kerültünk.

– Komolyan beszélsz? Ha nincs a gyerek és Bálint, járnál velem?

– Miért ne?

– De hát Bálint nem akadály. Ha in flagranti kapna bennünket, arra is csak bólintana, mert hülye.

– Legyek én is az? A féleszű férjed után kefélgesselek? Ne haragudj, ehhez semmi kedvem.

– Hogyhogy *után*? Még előttünk a nászéjszaka...

– Viccelsz? Bálintnak ahhoz sem volt esze, hogy megdugjon? Akkor mivel fogtad meg?

– Kacér mosollyal, kedves szóval... Szerintem az a mafla még szűz. De én is – három hónapja...

Győző kajánul vigyorog.

– Értem, Bori. Rajtam ne múljék, segíték rajtad...

A felszolgáló két csinos pohárkában meghozza az italt. Mikor tovalibeg, Borcsa és Győző nevetgélve koccint, felhörpinti a sokcsillagos konyakot. Utána Győző megkérdezi:

– Rendeljek még?

Borcsa megrázza a fejét.

– Nem. Inkább lépünk le, hogy szavadon fogjalak...

– És a két lány?

– Láthatod, remekül szórakoznak. Hagyjuk itt őket, majd visszajössz értük.

5

Bálint és a haverja sör mellett üldögél. A haver szívesen legurítana egy-két felest is, de tekintettel van Bálintra, akinek tilos a tömény: bevadulna tőle. Inkább ő sem iszik.

A sör lassan fogy, a szó tétova.

– Hát... Téged is elkapott a gépszíj, pajtás – mosolyog a haver. – Túl gyorsan, váratlanul jött ez a nőszülés. Ismered a mondást: hamar munka ritkán jó. Ezért kérdezem: jól meggondoltad ezt a házasságot?

Bálint vigyorog.

– Mit kellett volna ezen meggondolni? Borka az egyik legszebb lány a faluban, örülök, hogy hozzám jön...

– Ez igaz, szép lány, de hát nem csak azt kellene nézni...

– Hanem mit még? Hogy terhes? Ezt már az elején bevallotta, én meg azt mondtam, nem számít. És tényleg nem számít. Az a fontos, hogy szeressen, megbecsüljön.

– Biztos vagy benne, hogy szeret téged?

– Úgy érted, egy ilyen félnótást, ugye? Mert a falu annak néz. Pedig én is látom, amit mások, és tudom, amit tudok. Miért ne lehetne engem is szeretni? Különben Borka nem jött volna hozzám.

A haver időt nyerve belekortyol a sörébe. Nem akarja nyers őszinteséggel megbolygatni Bálint önérzetét, de elsikkadni sem a nyilvánvaló naivitás fölött.

– Tegyük fel, egy ideig nem lesz probléma. Csakhogy – te is tudod! – Borcsa pasizós lány volt bakfiskora óta, mert hajtotta a vére... Nem félsz attól, hogy idővel kibújik belőle a régi természete? Akkor mi lesz?

Bálint bólint.

– Minden lány pasizik, a fiú meg mind csajozik. Amíg meg nem házasodnak. Ki bánja? Attól még lehetnek jó feleség és jó férj.

– Lehetnek, persze. Adja Isten, hogy férjes asszonyként Borcsa is lehigadjon, hiszen úgymond kiélte magát. De te nem csajoztál! Ez nem zavar?

Bálint szemében árnyék rebben.

– Csajoztam volna én is szívesen, de a lányok semmibe vettek. Vagy inkább irtóztak tőlem. Látod, Borka más. Nemcsak hogy nem viszolyog, hanem feleségül jött hozzám. Ez csak jelent valamit!

– Igen, nagyon is sokat – dünyögi szomorkásan a haver.

– Na ugye – bólint Bálint elégedetten.

6

A falu közelében, az út menti kanális oldalában hatalmas szomorúfűz áll, dús lombozata sátorként borul a padkán veszteglő kocsi fölé.

Odabent, a szalonban Győző – miután kihámozta a menyasszonyi ruhából – dömöcköli a kéjtől sikongó Borcsát.

7

Bálint és a haverja két korsó sör után kilép a kocsmából. Csendesen beszélgetve a zenészóval hangoskodó lakodalmas ház felé indulnak.

Az éjszakai sötétség nem túl sűrű, ráadásul a zenével együtt villanyfény is ömlik az utcára, így már messziről észreveszik: a kapu előtt alakok ácsorognak.

A két keresztanya és néhány idős asszony a rokonságból. Állnak, figyelnek.

– Maguk miért nem mulatnak a többiekkel? – pillog feljük Bálint.

– Csak – válaszol a keresztanyja komoran.

Bálint gyanútlanul mosolyog.

– Jó, jó, nem azért mondtam... De most már menjünk, vigadjunk. Borka is megjött, ugye?

A keresztanyja ingerülten ráfordul.

– Ez az, hogy még nem! Lassan másfél órája, hogy elment Győzővel. Ki tudja, hol vannak, mit csinálnak!

A másik keresztanya haragosan tiltakozik.

– Mi a frászra célozgatasz? Nem kell az ördögöt a falra festeni!

Bálint nagyot néz.

Nehézkesen forgó eszében lassan tudatosul, miről beszél a két asszony.

A haver riadtan látja, felizzik a szeme, mint a dühkitörései előtt szokott. Megérinti a vállát, nyugtatni próbálja.

– Ne izgulj, mindjárt jönnek...

8

Bő negyedóra múlva a kocsi lámpái hosszan, szemet vakítóan világítják be az utat. Közeledik, leparkol a lakodalmas ház előtt. Nyílnak az ajtók, egyikén Győző, a másikon Borcsa kászálódik ki.

Győző mosolyogva pörgeti ujján a kulcstartót, Borcsa csillogó szemmel szól.

– Na, megjöttünk. Kinek hiányoztunk?

Bálint a kezét zsebre dugva odalép.

– Nekem. De csak te.

– Nocsak, férjecském: tudsz bókolni? Köszönöm!

Győző vihog. Bálint tekintete Borcsára tapad.

– Kábé félórája várlak itt. Hol voltál ilyen sokáig? És hol a két barátnőd?

Borcsa csak most érzékeli Bálint szemében a gyanakodó indulatot. Nem ijed meg tőle, csúfondárosan fintorog:

– Pontosan tudod, hová és kivel mentem. A lányok ott maradtak, bepasziztak... Te is odavoltál a haveroddal, nem? Mit számít, hogy hamarabb jöttél vissza? A szomszéd falu messzebb van!

– Autóval nem. Mi megittunk két sört és kész. Te mit csináltál?

Borcsa nem tűri a szemrehányó kérdést. Felfortyan:

– Mi közöd hozzá?

Bálint keresztanyja összecsapja a kezét:

– Na hát! Még hogy az urának nincs köze hozzá!...

Borcsa keresztanyja lehurrogja:

– Ne szólj bele, ne piszkáld a tüzet!

Bálintot meglepi a Borcsa szájából szokatlan pimasz hang. Még közelebb lép hozzá.

– Azt mondd, semmi közöm hozzá?

– Azt. Szállj le rólam, ne egzecíroztass!

– Igen? De hisz csak azt kérdeztem, mit csináltál ennyi ideig? Vagyis: mit *csináltatok*?

Győző ujjáról elröpül a kulcstartó. Felveszi, zsebre vágja.

A haver rosszat sejt. Bálintot félti önmagától. Ő is közelebb lép.

Borcsa állja Bálint szúrós tekintetét.

– Mit bámulsz? Semmi különösét nem csináltunk. Kocsikáztunk, it-tunk, dumáltunk...

– És dugtatok, valld be!

Borcsa arca haragos grimaszba torzul, a hangja megvetően bántó:

– Biztos vagy benne? És ha igen? Akkor mi van?

A haver mindenkinél jobban ismeri Bálint természetét, hát tudja: itt a dühkitörés pillanata. Közéjük áll.

– Hagyjátok abba. Bálint, fékezd magad! Borcsa, te meg hallgass!

A két keresztanya szava, lélegzete elakad, ujjaik hegyével a szájukon döbbsenten nézik a jelenetet.

Bálint nem hallja a haver szavát. Kirántja zsebéből a kezét. Kattan a rúgós kés, villan a penge.

A haver felordít:

– Ne ölj!

Bálint vérben forgó szemmel ráripakodik:

– Neked nem mindegy? Engem megölhetnek, nekem nem szabad? Állj félre, dögöljön meg a kurva!

Győző hirtelen bevágja magát a kocsiba, elhúz.

A haver nem tágít. Saját testével Borcsát oltalmazva, szép szóval győzködi dühöngő barátját.

Hiába. Bálint fittyet hány a kérlelő szavakra. Meglódul és döf. A haver mellébe, szívátjón.

